

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah. Velja za celo leto \$6.00. Za pol leta 3.00. Za New York celo leto 7.00. Za inozemstvo celo leto 7.00.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 202. — STEV. 202.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 27, 1920. — PETEK, 27. AVGUSTA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

NOVOSTI IZ POLITIČNIH TABOROV

HARDING IN SLEPI VOJAKI. — PROTEST DEMOKRATOV. — ALICE ROOSEVELT ZA HARDINGA. — WATSWORTH BO BAJE ODPSTOPIL. — FUZIJA PROTI SOCIJALISTOM. — ZACETEK REPUBLIKANSKE KAMPANJE.

Marion Ohio, 26. avgusta. — Dva vojaka, ki sta v bitki v Argonih izgubila vid, sta prišla včeraj z neko delegacijo na dom senatorja Hardinga in vzlíčen vsled pogleda na ta dva vojaka, je izjavil republikanski predsedniški kandidat, da ne bo nikdar zastava kake nad-države, kot jo hoče ustvariti Liga narodov, vitrala nad ameriško zastavo. (To je seveda bluff).

Charles Evans Hughes je izdal danes tukaj izjavo, v kateri se glasi, da se bo po njegovem prepričanju Amerika pod predsedništvom Hardinga vdeležila ustanovitve svetovnega sodišča. Hughes in senator Harding sta imela včeraj dolgo posvetovalje glede Lige narodov in senator je zagotovil, da bo Rootov načrt glede svetovnega sodišča predstavljal velik del predsedniške kampanje.

Člani republikanskega narodnega komiteja so včeraj izjavili, da imajo dokaze za to, da je governer Cox šele potem nastopil proti financiranju republikanske kampanje, ko so njegovim lastnim agentom obrnili hrbet bogati ljudje, ki so plačali za zadnjo predsedniško kampanjo Wilsona velike svote. Tozadevni dokazi bodo prihodnji ponedeljek v Chicagu predloženi senatnemu podkomiteju, ki preiskuje kampanjske fondre različnih strank.

Fred Upham, zakladničar republikanskega narodnega komiteja, je izjavil, da je dobil komitej dosedaj v celem približno \$900,000 in da je od tega denarja prišlo iz New Yorka v celem \$210,000. Komitej pričakuje iz New Yorka v celem približno dva milijona, iz cele dežele pa približno sedem milijonov.

Predsednik White demokratičnega narodnega komiteja zagotavlja da je dobil dosedaj komitej le \$100,000 prispevkov za kampanjo governerja Coxa. Fond zadnje kampanje za predsednika Wilsona je znašal \$2,000,000, a je bilo treba pozneje pokriti deficit \$600,000. Politični opazovalci pravijo, da bo prišla cela kampanja Coxa v finančne zadrege, če ne bo napravil v svojem prihodnjem govoru dobrega utisa.

Chicago, Ill., 26. avgusta. — Dne 17. septembra se bo pričela prava republikanska narodna kampanja. 25,000 govornikov bo pričelo pojasnjevati volilem nazore senatorja Hardinga. Med bojovníki za Hardinga se bo nahajala tudi Mrs. Alice Roosevelt Longworth, hčerka zamrlega bivšega predsednika, ki bo skušala pridobiti državo Ohio za Hardinga.

Ellenville, N. Y., 26. avgusta. — George Henry Payne je včeraj tukaj izjavil, da bo senator Wadsworth odstopil na korist Hughesa ali kakega drugega kandidata.

Nameravana fužija proti socijalistom najbrž ne bo oživotvorjena, vsaj kot kažejo znamenja v Bronxu v New Yorku. Senator Peter Abele, se je namreč branil odpovedati se svoji kandidaturi, in tudi demokrati niso hoteli s svoje strani sprejeti kandidaturu Abelesa, ki je republikanec. (Sini je.) Demokrati izjavljajo, da bi podpirali vsakega drugega kandidata le Abelesa ne.

19. AMENDMENT JE ŽE PODPISAN

Državni tajnik je podpisal izjavo, s katero proglašala pravomočnost ženske volilne pravice.

Washington, D. C., 26. avgusta. — V državnem departmentu se je zbralo danes že zgodaj zjutraj dosti voditelje v gibanju za žensko volilno pravico, da prisostvujejo prizoru, ko bo državni tajnik Colby podpisal izjavo, s katero se proglašala žensko volilno pravico. Certifikat governerja iz Tennessee je dospel včeraj zvečer.

Kakorhitro pa so bile ženske zbrane v državnem departmentu, se je izkazalo, da je državni tajnik Colby podpisal amendment že se bo skušali prepričati podpisati ob osmih zjutraj v svojem stanovanju.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslali v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Bedaj živimo v času negotovosti in slorabe, vsak akua postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane sšpreke starih izkušenim in premožnim ttrdkam; kako bo pa maliz neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljave se zadnji čas po novi svezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljave jugoslovanških kron po sledečih cenah:

Table with exchange rates: 300 kron \$ 3.75, 400 kron \$ 5.00, 500 kron \$ 6.25, 1000 kron \$ 12.00, 5000 kron \$ 59.00, 10000 kron \$ 117.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

OBSODBE NA DEBELO.

Za sodnika Holmes v zveznem okrajnem sodišču v New Yorku je bila sreda zelo "bizi" dan. Pred seboj je imel uboge grešnike, katere se je dolžilo, da ne upoštevajo osemnajstega amendmenta. 75 salonerjev je moralo plačati v cellem \$7500. Vsi so skesano priznali, da so kršili Volsteadovo postavo in sodnik je obsodil vsakega na globo \$75.

Vsi obojeni so seveda takoj posegli v žepne torbice, kakor so bili domov, da prodajajo je naprej prepovedano tekočino.

vanju, takoj potem, ko je dospel certifikat governerja iz Tennessee. Očividno se ni hotel obotavljati, ker se je bal, da bodo storjeni sodnijski koraki, s katerim nik Colby podpisal amendment že se bo skušali prepričati podpisati ob osmih zjutraj v svojem stanovanju.

Naše denarne pošiljave se zadnji čas po novi svezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljave jugoslovanških kron po sledečih cenah:

Table with exchange rates: 300 kron \$ 3.75, 400 kron \$ 5.00, 500 kron \$ 6.25, 1000 kron \$ 12.00, 5000 kron \$ 59.00, 10000 kron \$ 117.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Trdika Frank Sakser, 28 Cortlandt St., New York, N. Y. Zaposeljena leta 1898.

General Haller, — poveljnik severne poljske armade, s svojim štabom.

NOVA ZAGONETNA MORILNA ZADEVA

Na Palisadah v New Jersey so našli truplo mlade ženske, ki je zapustila v soboto svoj dom v Bronxu.

Frank Schulz, ki stanuje na istočni 135. cesti v New York, star 28 let ter uslužbenec neke newyorške poulične železnice, je pozitivno identificiral obleko in solnčnik ženske, koje truplo so našli v bližini Palisade Amusement Park kot ono svoje žene, Blanche, stare 21 let, katero je pogrešal izza pretekle sobotne zjutraj. Rekel je tudi, da ima njegova žena znamenje na rbrtu in policija je ugotovila, da se nahaja na truplu umorjene ženske.

— To je moja Blanche, — je zakričal nesrečni človek, ko se je ozri na obleko. — Jaz sem mož te umorjene ženske in kakorhitro bom našel morileca, bo šel tudi on v mrtvašnico.

Povedal je nadalje, da je videl svojo ženo zadnjikrat v soboto zjutraj, ko je odšel iz hiše pred njo. Ona je bila zaposlena v neki krojačnici na 5. Avenue in 14. cesti. V soboto zvečer sta hotela iti na dom njene sestre v Keyport, N. Y. Zapustila mu je listek, s katerim ga je obvestila, da je nesla likat njegovo obleko in da naj se pripravi, da jo spremlja, ko se bo vrnila domov.

Ona pa se ni vrnila in mož, ki je domneval, da je šla s svojo materjo in možem slednje na ladjo, na kateri je zadnji kapitan, se raditega ni vznemiril ter postal vzemirjen šele tedaj, ko se ni v nedeljo prikazala v stanovanju svoje sestre. On se je nato vrnil v New York ter obvestil policijo na neki policijski postaji v Bronxu.

Schulz je izjavil, da je imela njegovo ženo pri sebi \$550 in da je nosila pet prstanov poleg poročenega. Čital je povest o umorjeni ženski v sredo popoldne ter se takoj napolil s svojimi prijatelji v Grandwood, v kojega bližini so našli truplo.

Solnčnik svoje žene je takoj spoznal. Rekel je, da je bil darilo njene matere. Policija mu ni dovolila, da bi videl truplo. Opisal pa je plombirane zobe svoje žene in policija izjavlja, da soglasja njegov opis z zobovjem umorjene ženske.

— Nikdar se mi zdelo, da bi bil kak možki pozoren napram moji ženi, — je izjavil. — Poročila sva se pred tremi leti in pol.

SVETČENIK IN DETEKTIV

Danes prične izhajati na zadnji strani lista roman pod zgorajšnjim naslovom. Prepričani smo, da ga bodo čitatelji spridom čitali, ter bo vsakemu, kdor ga bo prezel, žal za velik duševni užitek. Roman je delo enega najboljših angleških poznavalcev življenja. V njem nastopita dva nasprotna si elementa — duhovnik in detektiv — ter poskušata s svojo bistroumnostjo in delakovidnostjo drug drugega premagati.

Čitajte, pa boste videli, kako se bo završil ta boj.

VELIKO POVPRŠEVANJE PO HMELJU.

Rome, N. Y., 25. avgusta. — Domači pivovarji, ki so se pojavili vsled uveljavljena prohibicije, Lodo obogatili srednji del države New York. Povpraševanje po hmelju, ki daje pivu oni posebni okus, je večje kot je bilo kedaj pyprej. Več kot dva tisoč funtov hmelja se pričakuje od akra zemlje. Za funt ponujajo prekupci en dolar. Ker stane farmerja funt hmelja 25 centov, prinese akter približno \$1500. Številna farmerji imajo do 200 akrov posejanih s hmeljom in veliki producenti bodo napravili do \$200,000 dobička na leto.

Ona je bila rojena v bližini Poughkeepsie ter imela v New Yorku le malo znanecv ali prijateljic. Poročil naju je pastor Mueller v protestantovsko-luteranski cerkvi na 156. cesti v Bronxu. Nosila je s seboj najine prihranke ter bi morala vložiti v soboto \$550 v banko, česar pa očividno ni storila.

Schulz je izjavil časnikiškim poročevalcem, da sta živila srečno z ženo, a policija v Grandwood pravi, da ji je Schulz povedal, da sta se večkrat prepirala in da sta enkrat celo živila ločeno. Nekoč je ona igrala na odru in pozneje je služila pri Gimbel Bros.

Dr. William Ogden, okrajni zdravnik, ki je izvršil avtopsijo, pravi, da je bil vrat umorjene ženske prerezan. Policija ima vsakovrstne teorije glede načina, kako je bila umorjena ta ženska, a vse to so le domnevanja in prava resnica ne bo prišla najbrž nikdar na dan.

UMOR ECKERTA IN NOVA RAZKRITJA

Nova razkritja glede whiskey ringa involvirajo sorodnike visokih uradnikov in policijo.

Max Katz, star 27 let in sofer, je bil stavljen v sredo zvečer pred sodnika Mullin pod tehnično obtožbo sovdeležbe pri umoru Fredericka P. Eckerta, bootleggerja in načelnika gange, katerega so našli mrtvega v nekem avtomobilu na neki samotni cesti na Staten Island.

Katz je "nova priča", koje ime je dosedaj zadrževala policija. Rekel je, da je delal z Eckertom in da sta prevažala velike množine žganja. On je tretji človek, ki je zaprt v zvezi z umorom. Policija je v družbi z okrajnim pravdnikom sedaj prepričana, da napredujeta z oziroma na rešitev morilne zadeve in ozirom na razkritja, tikajoča se žganjarske rorate, ki je bila neposreden vzrok tega umora.

Policija še vedno išče moža, ki se imenuje Whalen, Thompson ali Dorsey in ki se je mudil na Staten Island v dotični noči. Išče nadalje nekega drugega človeka, koje ime pa ni še prišlo v javnost. Oba človeka, ki sta zapustila avtomobil, v katerem so pozneje našli mrtvega Eckerta ni policija še identificirala.

V odgovornih krogih se je izjavilo, da sta bila neki sorodnik visokega okrajnega uradnika in neki policist zapletena v zaroto, koje namen je bil dobavljati salonerjem na Staten Island žganje.

MOTORIZIRANA POŽARNA BRAMBA.

V terek so zadnjikrat nastopili konji newyorške požarne brambe in še dotični alarm se je izkazal kot napačen. Vsi konji so sedaj nadomeščeni z motornimi vozovi.

Brzi parnik "Pesaro"

(prejšnji parnik Hamburg-Američke proge "Moltke") odpluje v Genova 1. septembra. Vožnja za 3. razred stane \$ 98.50. Vožnja za 2. razred stane \$168.65. Všešnji vojni davek, ta cena je veljavna skozi do Trsta. Kdor želi s tem brzim parnikom potovati, naj nam takoj piše za pojasnila. Trdika Frank Sakser

JUSTIČNI DEPARTMENT IN PREMOGARSKI BARONI

JUSTIČNI DEPARTMENT PRAVI, DA BO PRIJEL PREMOGAR-SKE BARONE ZA USESA. — CENE PREMOMA BODO BAJE PADLE "AL PA NE". — POVSOD BODO BAJE UVEDENE STROGE PREISKAVE.

Washington, D. C., 26. avgusta. — Uradniki justičnega departamenta so izjavili, da je v kratkem pričakovati padca v cenah premoga in sicer radi "obnovljene aktivnosti" v kampanji proti profitirjem. Ker se je produkcija premoga povečala, je po mnenju uradnikov justičnega departamenta pričakovati, da bo premog kmalu sledil vzgladu sladkorja in da bodo cene premoga vsled tega padle.

Cene so dejanski že padle v Baltimore, kjer so zvezni agenti pričeli z nabiranjem dokazov proti kombinaciji prodajalcev, ki so baje višali cene premoga s pomočjo številnih transakcij. Sličan napad na profitirje je bil tudi odrejen v Hampton Roads, kjer se nahajajo največja skladišča premoga ob istočni obali Združenih držav. Številne pritožbe so pogosto prihajale tako iz Baltimore, kot iz Hampton Roads.

Čeprav je bilo tudi v številnih krajih v notranjosti dežele opaziti pretirane cene premoga, se je vendar ugotovilo, da so "flagrantne kršitve" Leverjeve postave omejene predvsem na Atlantiško obal. Justični department pa hoče pričeti s preiskavami vsopovsod in tajnik justičnega departamenta je poslal vsem pravdnikom Združenih držav navodila, naj preiščejo položaj glede cen premoga ter ugotove, če so bile cene premoga zvišane s pomočjo umetnih in zaporednih transakcij. (To je zopet ena onih "preiskav", katere vpriszarja od časa do časa justični department, ki pa ne dosežejo ničesar drugega kot da se jim dejanski profitirji smejejo ter se nočujejo iz njih. Udarec s palico po vodi in nič drugega.)

SOVJETI SO SE ODPOVEDALI DELAVSKI MILICI

ENA KLAVZULA MIROVNIH POGOJEV JE BILA UMAKNJENA. — POLJAKI SO ZAVZELI OSTROLENKO. — BOLJŠEVIKI ZBIRAJO BAJE NOVE ČETE. — ENAJSTURNA BITKA USPEŠNA ZA RUSE.

Pariz, Francija, 26. avgusta. — Soglasno z brežičnim brzojavnim sporočilom je sovjetska vlada opustila pogoj pri mirovnihi pogajanjih, da mora Poljska vzdrževati 200,000 mož delavske milice.

Varšava, Poljska, 26. avgusta. — Ob Berezini, kjer se je pričela zadnja ruska ofenziva proti Varšavi, se baje zbirajo velikanske mase sovjetskih čet. Vojaske opazovalci tukaj so mnenja, da nameravajo boljševiki vprisroriti novo ofenzivo proti središču poljske fronte. Za mogoče se smatra, da se Lodo boljševiki tam ustavili, če bodo nadaljevali Poljaki z zasledovanjem unikajočih se sovjetskih armad iztočno od Buga na jugu in severno od Grodna na severu.

Poročila, ki so ravnokar dospela semkaj, izjavljajo, da so Poljaki neprestano za petami unikajočih se sovjetskih čet. Varšava, Poljska, 26. avgusta. — Ostanom četrte boljševiške armade, ki je bila odrezana v bližini Kolno vsled prodiranja Poljakov, se je posrečilo priboriti si po deset ur trajajoči bitki pot proti iztoku. Tozadevna novica je vsebovana v tukaj objavljenem oficielnem sporočilu. Sovjetske čete so izvedle manever novega grupiranja in posrečilo se jim je izkoptati se iz zagate, čeprav so te čete še vedno obdane od močnih poljskih oddelkov.

Sebastopol Krim, 26. avgusta. — Južnoruske čete, katerim poveljuje general Wrangel, so zavzele važno mesto Novo Rosijsk. To mesto predstavlja zadnjo postajo železnice ob Črnem morju, ki teče iztočno proti Jekaterinodarju, v guberniji Kuban. Čete Wrangla so baje tudi zasedle premogarski okraj Donec. Poroča se, da je prebivalstvo tega ozemlja za Wrangla in da bo južno-ruska vlada kmalu dobila v svoje roke kontrolo nad premogovniki v dotičnem okraju.

London, Anglija, 26. avgusta. — Poljske čete so včeraj po težkem boju zavzele trdnjavo Ostrolenko, ki leži 22 milj južno-zapadno od Lomze. Izsilile so tudi prehod preko reke Narev, kot se glasi v poročilu varšavskega poročevalca Central News agenture.

BOLJŠEVIKI SPREJELI ANGLEŠKE PREDLOGE

Prilavljene so storiti vse, samo da zavlada na svetu mir. — Rusija noče tujega ozemlja.

London, Anglija, 26. avgusta. (Poročilo Ass. Press.) — Ruska sovjetska vlada je odgovorila danes na noto Arthurja Balfoura, lordskega predsednika Lige narodov glede sovjetskih pogojev Poljski.

Angleži pravijo, da je sovjetska vlada zahtevala, naj dajo Poljaki orožje dvestotisočim delavcem na Poljskem. Sovjetska vlada te vest odločno demantira.

Moskovska vlada pravi, da je pripravljena storiti vse, samo da zagotovi svetu mir.

Ruska delegacija v Londonu je mnenja, da te koncesije popolnoma zadoščajo željam angleške in italijanske vlade.

60,000 SOVJETNIH BEGUNCEV. Berlin, Nemčija, 26. avgusta. — Vsled ruskega umikanja na Poljskem je pribezalo v Prusijo nad

60,000 Rusov. Nemčija je v veliki zadregi kaj storiti žnjim, ker se sama zase nima dovolj hrane.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italijanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljave italijanskih lir po sledečih cenah:

Table with exchange rates: 50 lir \$ 2.90, 100 lir \$ 5.40, 300 lir \$ 15.60, 500 lir \$ 26.00, 1000 lir \$ 51.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft. Trdika Frank Sakser, 28 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAS NARODA Slovenian Daily. Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY. FRANK BAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer. Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Ruska politika.

Konferenca med Lloyd George-om in italijanskim ministrskim predsednikom Giolitti-jem v Lucerne gotovo ni zanemarljiva italijanskih interesov. O tem smo lahko trdno prepričani. Italijanski interesi so bili glavna briga italijanskega ministrskega predsednika. Italijanski listi so stavili te interese v prvo vrsto. V posebnih sporočilih iz Lucerne na newyorški italijanski list "Il Progresso" je najti deset besed glede jadranskega vprašanja proti eni besedi o Poljski in Rusiji. Predno je Giolitti zapustil Rim se je oficijelno izjavilo, da bo zavzel svoje stališče glede Londonskega pakta. Ta seveda ni priznaval zahtev Italije glede Reke. Sedaj pa se je pokazalo, da se je Giolitti zavzel za priznanje Reke kot pretega mesta od strani avstrijske. Vsa druga jadranska vprašanja pa naj bi se rešila potom medsebojnega dogovora. Treba je priznati, da je to v večji meri poželna želja kot pa uravnava.

Te zadeve so sicer važne, a glede važnosti jih daleko prekašata prihod skupne ruske politike, ki predstavlja glavno stvar, vsebovano v oficijelnem skupnem ugotovilu, izdanem v Lucerne. V enem odstavku tega ugotovila zavzemajo zavzemanje določeno stališče, "da ne more nobena pravna vlada niti priznati, niti imeti nobenega opravka s sovjetsko oligarhijo", če bodo boljševiki še naprej vstrajali v svojem sklepu, da se vmešavajo v poljsko neodvisnost.

To je dejanski prehod k politiki kot jo je objavil ameriški državni department. Lloyd George je povedal časnikarjem v Lucerne, da je bil po njegovem mnenju predsednik Wilson "necelosten" v svoji politiki napram Rusiji. V Parizu je bil Wilson pripravil pogajati se z Leninom ali njegovimi zastopniki, dočim noče meti sedaj nobenega opravka z njim. Vrjetno je, da bo predsednik Wilson v stanu odgovoriti na obdolžbe nedodolžnosti, prihajajoče iz ust Lloyd George-a. Odkar sta se oba Graccha pritožila radi upora, nismo doživeli še ničesar, kar bi bilo tako razveseljevalo nesramno.

Če bi bilo treba pojasniti vprašanje o izpreminjanju nazorov glede Rusije, bi morala Italija pojasniti marsikateri svoj korak. Njen minister za zunanje zadeve je pred nedavnim časom izjavil, da je pripravil sprejeti sovjetskega poslanca v Italiji. Sedaj pa je njegov načelnik, Giolitti, jasno namignil, da italijanska vlada pod gotovimi pogoji ne bo hotela imeti nobenega opravka in nikakih diplomatskih odnosov s sovjetsko Rusijo.

Kar se tiče angleškega ministrskega predsednika se je slednji nahajal na vseh straneh vprašanja. Treba pa je priznati resnici na ljubo, da se je njegov zadnji govor glede tega predmeta v angleški poslanski zbornici končal z izivom na naslov svetjske vlade. On si želi miru z Rusijo, a če bo nadaljeval Lenin s svojim blaznim tekom ter pokazal, da hoče izzvati naprave, od katerih je odvisna prostost Evrope in njene civilizacije, se bomo se stali z njim na bojšnji.

Predno je govoril ministrski predsednik v poslanski zbornici, ne je sestel z delegacijo "delavskega sveta akcije". Ti gospodje so bili zelo razburjeni radi skrivnih sil, ki so na delu v Evropi, posebno pa v Evropi, da se prepreči pravično uravnava z rusko republiko. S svoje strani so bili tam, da zaprete z direktno akcijo proti vlahi, če bi storila slednja kakor korake, ne le vojaške odredbe, proti svojim tovarišem v Rusiji.

Lloyd George je takoj stavil vprašanje neodvisnosti Poljske, kjer je tudi našti tovariše-delave. Vprašal je: — Če bo sovjetska Rusija storila, kar je storila caristična Rusija, ali ne bo delo v tej deželi dovolilo vladi, da odposlje vsaj par čevljev narodu, ki se bori za svojo prostost? (Zakaj pa je bila Anglija velika prijateljica caristične Rusije?)

Nekoliko presenečeni zastopniki direktne akcije so odgovorili konečno, da bo delo zavzelo svoje stališče, ko se bo taka prilika pojavila. Isto stališče je zavzel Lloyd George tudi v parlamentu ter izsilil od delavskega voditelja Clynese izjavo, da on in delavski člani parlamenta priznavajo, da je neodvisnost poljskega naroda bistvene pomena za obrambo miru na svetu in da bo morala zavzeti delavska stranka drugače stališče, če bi bila neodvisnost Poljske ogrožena od sovjetske Rusije.

Razveseljuje jo, da so prišle vse velesile sedaj do prepričanja, čeprav ne javno izražene, da je politika, katero zasleduje vlada Zdr. držav napram sovjetski Rusiji, edino prava. To je hands off politika z ozirom na notranje razmere v Rusiji.

Celi svet obsegaajoč ambicije moskovskih diktatorjev so ravno kar doživele velik poraz in Evropa je dobila časa, da se zedini glede politike, katero naj zasleduje napram sovjetski Rusiji. Glavna stvar pa je, kot že rečeno, da soglašajo sedaj zavezanci z Ameriko glede politike, katero je treba zasledovati v tem oziru.

Dopisi

Irwin, Pa.

Dolgo že ni bilo nobenega dopisa iz našega kraja. Sam ne vem, kaj je temu vzrok. Takaj delamo vsak dan, zaslužimo pa toliko, da se počisto preživimo. V društvenem oziru prav dobro napredujemo. Tudi pečlarski klub je na trdnem, ker nas je tukaj dosti pečlarjev, pečlaric pa manjka. Zadnjič sem eno vprašal, če bi me zvela, pa se odvrnila: "Pečlarja pa ne, rajše cigana." Vidite, tako se nam godi. Pozdravi! Naročnik.

Girard, Ohio.

Tem potom naznanjam vsem prijateljem lepih slovenskih pesmi in lepe godbe. Da poselite našo naselbino dne 6. septembra na Labor Day popoldne ob 2. uri, kjer bodo jugoslovska pevska društva napravila svoj izlet ob priliki koncerta v Youngstown, Ohio. Peveci nam bodo zapeli nekaj lepih svojih pesmi, godba nam bo pa igrala lepe komade. Torej pridite vsi na ta dan v Girard, ker ta dan bo najlepši za nas vse. Saj ta dan je tudi praznik.

nik vsega delavstva, zato pridite v Slovenski Dom. Vstopnice boste kupili lahko par dni pred prireditvijo ali na dan iste.

Vsem girardskim Slovincem naznanjam, da imam še nekaj vstopnic za one, ki bodo obiskali jugoslovanski koncert in banket v Youngstownu. Takoj kupite vstopnice, da si zagotovite prostor. Program bo pravočasno objavljen. Na svidenje!

Frank Kramer, 1022 State Street.

Lorain, Ohio.

Čitam skoro bi rekel vse slovenske časopise prav vestno, ki prinašajo vsakovrstne dopise in poročila, namreč o delavskih razmerah, o pečlarskih klubih, kako temu ali onemu žene kažejo fige ter odhajajo z drugimi iskati slepo muho; kako tega ali onega zalapijo pri prepovedanem delu v saharški dolini, ko kuha ali prodaja munšajn; o napadih nemoralcev na ženski spol, o umorih, samomorih, o nesrečah z avtomobili, na pouličnih železnicah, na vlakih in drugih vozovjih ter še po zračnih ladjah in morju, o bojnih in smrtnih slučajih, o porokah in rojstvih, o žalosti in veselju. Pa še veliko drugega bi lahko navedel, kaj vse dobimo v časopisu. Po mojem mnenju pa najpoglavitejša stvar pri vsem tem izostane, ker se je noben dopisnik ne dotakne niti od daleč ne. In to so bordarji.

Seveda, oni trdijo, da imajo komarji parklje, drugi zopet, da imajo mačke kopita in da ima krava prste, kar pa ni res, pa ako je res, nič zato. Naj bi pa še bordar imel malo več veljave.

Užaljeno bitje L. P.

Iz Slovenije.

Obsojeni tržaski veleveržniki.

V Jugoslavijo so prihajali tržaski veleveržniki z manufakturom, katero so prodajali ljubljanskim manufakturstvom z ogromnim dobičkom. Te dni so organi veržinskega urada zaplenili trem tržaskim veržnikom manufakturom, vredne 30.000 lir, pri kateri so nameravali zaslužiti 54.000 kron. Pri svojem dobičku so odšteli vse stroške in tudi carino. Na veržniškem uradu so bili obsojeni na zapleno blaga v vrednosti 30 tisoč lir, vsaki v dva meseca zapora in na globo 10.000 kron.

Sin tožil očeta.

Ivan Kozuh iz Ladje pri Medvodah je sprt s svojim očetom Francom Kozuhom; prepirlava sta se zaradi žita, katerega ima oče izgovorjenega s sinom. Tisto so bota po sv. Rešnjem Telesu je oče vpil nad sinom: 'Baraba! Lump!' Pred sodiščem je dejal stari Kozuh: 'Mu lahko dokazem, da je res!' — 'Take besede ne morete dokazati', povelj sodnik očeta. — 'Žita mi ni dal, kakor bi ga moral.' — 'Oče mi niso več poslali, žito imam še vedno pripravljeno', pravi sin. — Ker ni bilo mogoče sodniku doseči sprave med očetom in sinom, je obsodil sodnik očeta zaradi razžaljenja časti na 14 dni zapora. Takšne tožarije so slaba znamenja.

Tatvina v Čabračah.

Rudolf Pernelj iz Čabrač se je zagovarjal pred ljubljanskim deželnim sodiščem, ker je bil obtožen, da se je na večer 15. aprila t. l. vtihotal pri skozi podstrešje v zaklenjeno hišo Valentina Pernelja v Čabračah v času, ko je Valentinaova rodbina večerjala in da mu je odnesel iz omare gotovine in denarnice v vrednosti 4 tisoč kron. Ker ni bilo dokazov, je sodišče Pernelja oprostilo.

Vloma.

Na Bleiuvoski cesti v Ljubljani so vlomili neznani zločinci v klet. Pri Travnu so razbili ključavnico in pokradli vino. Vlomili so tudi v klet Roberta Moskoviča in odnesli 10 kg masti in 300 jajc.

Mariborsko slov. gledališče

bo začelo novo sezono letos že 15. septembra in sicer z noviteto tragedijsko dramo "Sužnji". Gledališčni vodja Nučić je angažiral mnogo prvovrstnega osebja zlasti od tržaskega gledališča in je že pričel z vajami.

Učitelj varnostne straže.

Dne 26. julija je bil aretiran čevljarški mojster Anton Zalar iz Rožne doline. Ob pol 12. uri ponoči je vstavil v Židovski ulici v Ljubljani službojočega policijskega organa in zahteval od njega ime ter pristavil: "Prokleti policaji, vam bom že pokazal in vas naučil vašo službo!" Ker le ni dal

V pravem pomenu besede je bordar pol tiča pol miši. Prosil bi Zgagovega Petra, da bi on tudi kaj povedal o tej važni stvari!

Le tu in tam se dobi kaka bolj srečna duša, da ima malo več besede pri mizi, dočim vsi drugi jokamo. Ako se ti godi krivica, saj veš, kje je zidar pustil luknjo, pojdi! To je naša tolažba. Kam? To je vprašanje.

Jaz bi pripravoval, da bi tudi mi bordarji vstanovili svoj klub in obenem tudi poseben odbor, ki naj bi imel nalogo in polno moč, da ako se temu ali onemu bordarju pripeti kaka neugodnost, da bi ta odbor priskočil nesrečnemu na pomoč in preskrbel drugi bord.

Torej Zgagov Peter, kako vi mislite, koliko oseb bi bilo potrebno v tem odboru, da bi vsaj površno zadostovalo za vse n zgodbe, ker to delo je v zvezi z velikimi težkočami.

Prav lahko dobim vrata na stečaj odprta in kuferček pri vratih ter listek na njem z vsebino: "Se jutri imaš plačano, potem pa odidi, kamor veš in znaš." Kaj si kdo misli, kaka usoda je zadelo nedolžno bitje.

Seveda, oni trdijo, da imajo komarji parklje, drugi zopet, da imajo mačke kopita in da ima krava prste, kar pa ni res, pa ako je res, nič zato. Naj bi pa še bordar imel malo več veljave.

Užaljeno bitje L. P.

Iz Slovenije.

miru, da je stražnik aretirani, narkar je Zalar zakričal: "Kar aretirajte me, če se me upate; jaz imam brata pri sodnji, vam bo to pokazal!" Na policijskem ravnanstvu so Zalarja po primernem nauku kaznovali na globo 300 K v korist mestnemu ubožnemu zakladu, oziroma na petnajst dni policijskega zapora.

Nedostojno vedenje na ulici.

Anton Koprivec iz Horjula je pred polnočjo pred Narodnim Domom v Ljubljani klical: "Policej!" In prišla sta dva stražnika, ki sta dobila Koprivca močno vinjenega ležati na tleh. Pripovedoval je straži, da sta ga dva neznanca podrla na tla, kar pa ni bilo resnično, ker so ljudje povedali, da je Koprivec sam vozil barko in da je sam padel. Prepeljali so ga v policijske zapore. Ko se je dobro prespal, je moral plačati 150 kron globe.

Naval gostov v Rogoško Slatino.

ki je bil nekaj dni pojenjal, se začelja znova. Dan za dnem prihajajo gostje, med njimi znani politiki, ministri in generali. Dne 1. avgusta se je pripeljal tudi general Vasič, poveljnik III. armade

Mestno kopaljšče.

V Mariboru so dne 4. avgusta zopet otvorili mestno kopaljšče.

Iz tržaskega požara - vstaja Feniks!

Tržaska "Edinost" z dne 31. julija prinaša članek, ki dokazuje neupogljivost našeg življa na zasedenem ozemlju. Članek se glasi: Naša moč. "Ko se ideja o svobodni domovini ali pa narodno stremjenje prikaže kakemu ljudstvu, nobena sila je ne more več vdušiti ali preprečiti njen več ali manj počasni progresivni razvoj do zmaganostja. Narodnosti so nepremagljive kot vest: uspavate jih lahko za kratek čas, udušiti jih ne morete nikdar!" Giuseppe Mazzini (1857). Daneš ko se je razburjenje po žalostnih tržaskih dogodkih v našem narodu pomirilo in sta ostala na duu sreca le bridek spomin in tiha žalost ki ne izgine nikdar; danes, ko s hladnim razumom motrimo vzroke in posledice strašnih dejanj; danes se zavedamo, da nas je požig "Narodega doma" očistil vsakega omahovanja, vsakega obotavljanja, vseh dvomov in malodušja! V plamenih "Narodega doma" se je naša moč postoterala, potisocerala! Sijaj požara je obsnil vse naše vasi Gregorčičeve Soške doline, prelepe Vipavske, kranjske Kraške, naše Notranjake; zasijal je v temni noči, vse preko tužne Istre

Peter Zgaga

Vsem onim, ki imajo avtomobile, naznanjam, da sem imel priliko prepričati se o naslednjem: Tisti pomožni obroci, ki ga imate pripetega zadaj na kari, držijo ravno tri kvarte.

Nekdo je iznašel dobro zdravilo zoper dobičkalovce.

Pravi, da bi jih bilo treba linčati: Lepa stvar, toda zlodija, kje bi vzeli linčarje, čt bi hoteli linčati vse profitirije?

Ko je sodnik nekega kandidata za državljansko pravico vprašal, kje je bila podpisana izjava neodvisnosti je možak samozavestno odvrnil: — Zdi se mi, da spodaj, v levem koncu papirja.

V godbi ljubezni se imenuje "poljub", v godbi zakona pa "smrčenje".

Ženske so dobile volilno pravico ali "ballot", kot pravijo Amerikanci.

Stavim, da marsikatera ženska premišljuje, kaj je to balot. Stavim, da je marsikatera radovedna, če se ta stvar zpenja spredaj ali zadaj.

Osemnajsti amendent nam je vzel pijačo.

Devetnajsti amendent nam je vzel ženske.

No, če ste kaj prebrisani v računstvu, pa izračunajte tole:

— Če da Villa svojo ženo mehikiškemu predsedniku v jamščino, koliko je stara Villova žena?

Egipt bo postal neodvisen.

Predno bodo dobili Egipčani neodvisnost, bodo morali najbrže še enkrat iti skozi Rdeče morje svetovne vojne.

Koliko stanj v vašem listu oglas, da je moj mož umrl.

— To je odvisno od velikosti. — Če se ne motim, je bil velik pet čevljev in tri inčice.

Država Tennessee je dala polno moč devetnajstemu amendentu.

Petnajstega amendentu, ki določa enakopravnost zamorcev, pa še sedaj noče priznati.

Newyorški farmerji prodajajo jabolka po centu.

Veletrgovci jih prodajajo po tri cente.

Ljudje jih marajo plačevati po šest.

Po dvorišču neke hrišnice je hodil človek ter vlekel za seboj obrnjeno samokolnico.

— Zakaj pa imaš obrnjeno samokolnico? — ga vpraša zdravnik.

— Če bi je ne obrnil bi mi gotovo naložili cegla vanjo.

Stvar se je čudno zasukala. Namesto, da bi Skaza blagoslovil konvencijo K. S. K. J., mu je dala konvencija zasluženi blagoslov.

In tako je prov!

Od Čikage do Žoljeta, pot se trnjeva obeta.

Prej bo v raju pater Skaza moral svete bilje peti, prej v raju kot v Žoljeti. (To ni laž, nobena fraza.)

tja do Učke in Kvarnera: tisoči in tisoči jugoslovanskih duš so vztrepetali v nemi grozi; težka, silna bol jih je objela in združila v eno samo ranjeno srce. Če še nismo bili, smo postali eno zdaj. Kruti udarec je storil čudo: med nami ni več razlike, ne poznamo več Gorčanov, ne Istranov, ne Kraševcev in ne Hrvatov, imamo samo eno ime, ki smo ga prejeli v ognjenem krstu: sinov svojega naroda! Kaj so hoteli storiti? Videli smo sredi Trsta krasno palačo, simbol naše moči in volje do življenja. Naša društva so bila v njem, naša Talija je skromno razvijala svoje veči, da bi nudila našemu narodu vedno lepših umetniških užtkov. Glazbena Matica, Čitalnica, Sokol — vsi, ki so zavneli našemu narodu. Nečeto spominov, lepih in bridkih, je hranila ponosna stavba, s katero je bil

Jugoslovsanska Katol. Jednota. Ustanovljena 1. 1898. Inkorporirana 1. 1900. GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki: Predsednik: MIHAEL ROVANJEK, Box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 104, Pear Avenue, Lorain, O. Tajnik: JOSEPH FISHLER, Minneapolis, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Minneapolis, Minn. Blagajnik nepriznanih smrtnih: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo. Vrhovni Zdravnik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 643 N. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa. Naročniki: JOHN GOUZE, Ely, Minnesota. ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M. So. Chicago, Ill. IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa. Poročniki: GREGOR J. FORENTA, Box 179, Ely, Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Box 686, Ely, Minnesota. JOHN EUPNIK, N. E., Box 24, Ely, Pa. Pravni Odpor.: JOHN PLAUTZ Jr., 622-7th Ave., Co. Innet, Mich. JOHN MOVERN, 224-2nd Ave., Duluth, Minnesota. MATT. POGORNIC, 1 W. Madison St., Chicago, Ill. Zdravovalni Odpor.: RUDOLF PERDAN, 6022 54. Claf Avenue, Cleveland, Ohio. FRANK ŠKRABEC, 4864 Washington St., Denver, Colo. GREGOR HREŠČAK, 407 — 5th Ave., Johnstown, Pa. Jednotno glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikačoše se uradnih svedov kakor tudi denarne polijatev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vse stvari slika spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovsanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na oblihen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvil. V blaginji ima okrog \$300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnih je izplačala še nad poldrug milijon dolarjev. Jednota daje okrog 8 tisoč rednih članov (se) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se oglasi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali manjšimi.

ozko spojen ves gospodarski, narodni in kulturni razvoj tržaskoga Slovenstva. In so šli v svoji slepi strasti in so jo zažgali, vupanju, da uničijo vsako našo sled v Trstu, da nam zažgo — srce. In še več so videli; naše knjigarnice, naše denarne zavode, naše gostilne in kavarne, naša zbirališča, naša društvena stanovanja in naše šole; videli so slovensko življenje, ki ga niso hoteli priznati nikdar, ki ga niso hoteli priznati nikdar, ubiti! Kaj so dosegli? Sežgali, razdejali, uničili so samo vladne znake naše moči. Duše se niso dotaknili, ideje niso zatrli. Ne, vsak u darec, vsak plamenček, vse delo razdejanja in opustoševanja je to našo misel poglobilo, ojačilo, ozekleno. Potrebna je bila ta grozna preiskunja, da smo dokazali svojo nepremagljivost, svoje življenje, ki se ne da zatreti, vpljo do obstanka, ki se ne da zloniti. Nespametni! Kdaj so še slišali, da so narodno idejo sežgali na grmadi ali ubili s sekiro? Ali ne vedo, da so mučenički bili in so še največji glasniki vseh dob, vseh narodov, vseh idej in najboljši porok, najpoddnejša tla, iz katerih je vzklikla zarja vstajenja? Najbolj živ dokaz za to nam je zgodovina italijanskega naroda samega, ki se je združil po stoletnem hlapčevanju, po velikih žrtvah in mučenštvu njegovih najboljših mož. Ali naj jim povemo, mi, da bi brez trpljenja, brez zatiranja, brez mučenštvu zdvomili nad našim narodom, obupali nad boljšo bodočnostjo? Usodepolni terek, 13. julija, je našemu narodu na zasedenem ozemlju prinesel najtežji udarec, najhujšo žalitev, ker je ni zaslužil. Prenesel je vse mirno, brez odpora, s stisnjenimi zobmi in bridkostjo v srcu. Dokazal je s tem, da stoji neprimerno više nad onimi, ki so prišli, da nam prinese dvatisočletno kulturo. Dokazal je, da je zrel in vreden — narodne svobode! In zgodilo se je drugo čudo: zaničevani in teptani suženj je dokazal, da je silen, ker leži njegova moč v ljubezni do rodne grude, do domovine... Hoteli so sežgati naš dom — dobili smo vse lepšega, vse ogromnejšega, ker je v rjem ena duša, ena volja! Hoteli so zdušiti naše kulturno življenje — to pa vstane lepše, še plodovitejše v prospek vsega človeštva! Hoteli so nas izgnati — vse globlje smo se zarili v zemljo, to našo lepo zemljo, z našim znojem, z našo krvjo napojeno! Hoteli so nam ubiti ljubezen do svobode, do življenja — vse silnejše je zagorela v nas vse močnejša, v ogaju preizkušena je vstajala in ostne! Hoteli so zatreti in vdušiti idejo — vse višje je zaplapolala in nas objela vse do dojenčaka na materinih prsih! — Bolj, nego kedaj poprej, se oklepala naša ljubezen naših skal, naših gora, našega morja in našega jezika. In jih ne izpusti več! Ponižani in razžaljeni smo — zmaga la ponosna stavba, s katero je bil

dom. Toda proketo dejanje se je maščevalo nad njimi samimi; porušena in požgana stavba je simbol našega trpljenja; gole in okajane ste kriče vse bolj glasno od naše bolesti v svet in pričajo, kako se nam godi. In kot v posmeh se nočejo podrediti, nočejo izginiti — so kot ranjena vest, živ opomin, klicar naše lepše in boljše bodočnosti... Na razvalinah je vzkliklo novo življenje, lepše in boljše od prejšnjega, ker smo je plačali s srčno krvjo, z brezmejnimi trpljenjem. In v tem tihi naša moč — neupogljiva, nepremagljiva!

Avstrijski jetniki se vrnejo iz Rusije.

V Avstriji je državni urad za zunanje stvari obveščen iz Moskve: Ljudski komisariat za zunanje stvari naznanja, da nobena stvar več ne ovira odhoda nemško avstrijskih vojnih ujetnikov iz Rusije. Z obzirom na izmenjalno pogodbo, sklenjeno v Kodanju, je ruski centralni urad za ljetniške stvari dobil nalogo, da takoj zopet začne odposiljati nemško-avstrijske ujetnike. Prosi se, da bi se čim brže repatriirali ruski ujetniki, ki se nahajajo v Nemški Avstriji. — Kaj pa jugoslovsanski ujetniki!!

Dogodek v Berlinu.

Na dan obletnice francoske revolucije se je zgodil v Berlinu naslednji slučaj: Nekdo je bil splezal na streho francoskega poslanstva in je snel med splošnim slišhom občinstva francosko trobojnico. Nato je izgini. Berlinska policija ni genila s prestom... Na protest poslanika so trobojnico kmalu nato — dobili.

Proti draginji.

Na Francoskem so nastopili kmetovalci sami odločno proti temu, da bi vlada določala ceno žitnim pridelkom na previsko svoto. Podpirajo jih pri njihovi akciji delavske strokovne zveze.

Izgovarjava angleskih besed.

Doctor Kern je pred leti kot dijak vodil večerno šolo za anglešino in učil rojake v Clevelandu. Izkušnja mu je pokazala, kako naj v besednjaku označi izgovarjavo angleških besed, da jo bodo Slovenci umeli in z lahkoto rabili. Če se zanimate za ameriški jezik, vam bo besednjak velika pomoč. Cena knjigi je pet dolarjev. Ta denar se vam obrestoval tisočkrat, če boste rabili knjigo.

Naročite besednjak na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern 6202 St. Clair Ave., Cleveland, O. Istotam lahko naročite Zornove pesmi, ki bodo vsi zlasti mlajšim rojakom in nežnemu z enim naročilom dobite za 6 dolarjev. To so dosegli! Sežgali so našlarjev.

Žrtva ljubosumnosti.

Novela. — Spisal dr. Stojan.

I.

Bilo je tretje nedeljo po Vseh svetih. Kmet je že bil pospravil s polja. Polne je imel skednje in zidanice druge reje za živino, polne so bile nobene kašte bogatega žita in polne tudi kleti rtmene vina. Tudi listja si je že bil nagrabil za stelo in si nacepil mnogo drv za bodočo zimo. Saj je bilo pa letos pričakovati hudega mraza. Nenadno hitro so bili namreč odleteli žrjavi in gosi v tople južne kraje; in ose so se bile to poletje v jako obilnem številu izrojile in sadje tako zelo objedlo, kakor še nobeno leto ne, kar pomnijo sivi stari in žene. Tudi planinski osat se je bil letos plovito zarodil in je toliko vršičkov poganzal, da so se vsi kar čudili nad tem neljubim zeliščem. Vsa ta vremenska znamenja pa, katerim naš kmet bolj veruje nego svoji "ptatiki", so prerokovala dolgo in ludo zimo.

In res, sneg se je hitro prikazal. Solnce se je zgodaj skrilo za gosto meglo in vsa narava je jela naravati svoje zimsko spanje. Od Vseh svetih do danes ni bilo videti niti enega solničnega žarka. Na današnje nedeljo pa poluka zopet ljubo, zlato solnce skozi gosto meglico na belo zemljo. A kako življenje so hipoma vzbudili zlati žarki! Sneg se jame taliti. Vodene kaplje padajo izpod strehe. Človeku se zdi, kakor da se je narava za nekaj trenotkov prebudila iz svojega mrtvega spanja.

skemu ljudstvu tisti blaženi dan, ko pozabili na vse težave in skrbi, ti so mu težile skozi celi teden sree in telo.

Med najbolj zadnjimi deklicami pride danes iz cerkve Mohoričeva Vida. Stopivša na plano, se ozre sramežljivo okrog. A takoj povese oči. Vida je s svojim pogledom nekoga iskala, a našla ni nikogar. Kakor preleđa orel z bistrim očesom hipoma celo planjavo, ali ni nikjer zanj primernega plena, tako je plavalasa deklica že po prvem pogledu spoznala, da ni v krogu znanih ji mladeničev njenega Branka. Strah obide njeno dušo, rdečica ji oblije lice, temno se ji stori pred očmi. Kakor blednuta koraka naprej za drugimi tovarišicami.

"Res, to je najlepše dekle, kolikor sem jih kdaj videl", opazi proti svojim tovarišem zali mladenič, Videški Dragan. "Verjamate mi, fantje! Ko sem bil pri vajah, sem videl marsikatero deklico po mestih in trgih. Bil sem na Češkem, bil sem na Nemškem, ali takega dekleta nisem videl nikjer. Ne samo devet far, temveč cela naša štajerska dežela ne premore tako krasnega dekleta, kakor je naša Vida!"

A to izpremembo občuti tudi žival. Veselo skakljajo piščeta po dvorišču ter se kljujejo iskaje si zaželene hrane v razkopanem snegu. Tu se jim pridružijo prednji vrabec ter kriči od samega veselja, ako je prišel do dobrega zrna. Tam se zopet raduje seničica skakljaje od veje na vejico s svojimi tovarišicami.

Zvonilo je ravno poldne pri bližnji podružnici sv. Benedikta. Zdaj se prikaze na pragu Cvetkove hiše stara gospodinja Jera. Tiho je molila angeljsko češčenje. Odmolvi pa se pobožno prekriža, seže v beli zastor, katerega je imela pteganenega, ter pozove kuretino pred hišni prag. V trenutku spozna domača žival prijetni glas svoje dobre gospodinjice, in koksosi priletijo s petelini in purani vred takoj pred njo. Z nekimi vidnim dopadanjem in notranjim veseljem potrosna potem žena gladni kuretini obilo zrnja po snegu, govoreča na glas:

Mladeniči so verjeli tem besedam. Saj so pa tudi sami občutili, — in čut lepote je tudi priložnostu kmetkemu človeku priložen, — da je res lepa Mohoričeva Vida, ali vsaj desetkrat lepša, kakor katerikoli druga deklica na daleč okrog.

Neskončno jim je dopadala njena šibka, visoka rast. Bila je ravna kakor sveča, tanka kot jelka. Ustnice so ji bile rdeče kakor kri, oči modre in obrazek tako vrezan, kakor je najlepša podoba Matere božje na Svetih gorah. Poramah pa sta ji viseli dve dolgi kiti svetlo-rumenih las doli do pasa.

A tudi obnašati se je znala Vida tako prijazno in priljudno, da si je sree vsakega, s komur je le enkrat govorila, takoj za vselej naklonila. Njeno kretanje pa je kazalo nekaj plemenitega, vsaka stopinja nekaj gosposko-zvišenega. Vse ji je dobro pristojalo, in bila je za vsakega, bodisi star ali mlad, moški ali ženska, jako zanimiva prikazen.

"Tudi ve, pičke, morate danes, ko je nedelja, dobiti nekaj boljsega. Zakaj bi tudi žival ob nedeljah in praznikih ne imela kaj več in boljsega prigrizniti!"

Še enkrat jim potrosi gospodinja velik kupček pšenice in koruze ter ogleduje pazno domačo kuretino. Saj bi rada zopet enkrat videla, kako se kaj redi in debeli njena perutina.

"Ti-le trije ali štiri purani so kaj lepi", misli si nato žena. "Ti bodo prav dobri za gostijo. Saj jih je pa tudi treba. Ako ne najdejo svatje pri nas velikega in imenitnega gostovanja, kje bi ga pa še? Saj ni daleč na okrog take kmetije, kakoršna je naša!"

Dolgo je že obstajala tajna, a goreča ljubezen med Brankom in Vidom. Vse je govorilo o njih kot o zaročenih. Vida ni sicer zakrivala svoje iskrene ljubezni do premožnega Cvetkovega sina, ali Branko ni nikdar proti živi duši niti besedice znilo o svojem srčnem čutu do Vide. Zakaj on si ni bil svest Vidine zvestobe. Bal se je, da se mu deklica iznevari, ako se ji zopet dobriki mladi grajščak Vekoslav. Branko je poznal slabe lastnosti krasnih deklet, ki so vobče jako pristopna lepim in priljudnim besedam visokih gospodov.

In Branko se ni motil v svojih slutnjah. Vekoslav je došel domu, dovršivši pravoslavne studije. Imel je ostati čez zimo doma. A baš to zimo je mislil naš Branko prevzeti gospodarstvo ter se oženiti s svojo Vidom. A čim bližje je prihajala zima, tem manj je zorel sklep v Brankovem sreu. Da Branko je postal nedoločen, sumničav in ljubosumen. Ves zamisljen je hojeval okoli. Z nikomur ni govoril, prihajal je bled, sploh se je videlo, da mu nekaj sree teži. Zlasti današnje nedeljo je bil pobitega srea. Goreče je molil v cerkvi, naj ga Bog reši vseh hudih slutenj. Ali on ni našel danes nobenega tolažila. Vedno mu je plavala pred očmi podoba, katero je gledal sinoči. Videl je, kako prijazno je v mraku pri studenem govoril grajščakov Vekoslav z Vidom. Gledal je, kako nežno ji je mladenič podal roko in naposled še deklico objel okoli pasu. In to naj bi bila njegova nevesta, to njegova — žena!

Ponosna in sama s seboj zadovoljna stopi potem mati Jera v hišo ter jame pripravljati južino za domače, ki so bili vsi z Brankom vpred odšli k pozni maši. Uro hoda je bilo sicer do farne cerkve, ali vsak čas jih je že pričakovala gospodinja k obedu domu. Saj so pa imeli tedaj tudi takega "gospoda", ki niso nikdar predlogo pridigovali, in to je bilo seveda vsem po volji!

In res, predno je bila ura dvanajst, se je končala že v farni cerkvi sv. maša. Ogle so lepo in močno donele, skupno petje se je pri zadnjem blagoslovu veličastno razlegalo po cerkvi, da je bilo veselje poslušati ga. Še nekaj minut, in takoj se vsaje množica iz božjega hrama. Mladeniči naprej, možje za njimi. Prvi se vstavijo ob cerkvenem obzidju pri izhodu. Tu si ogledujejo domača dekleta, ki gredo praznično opravljena in nališana iz cerkve. Sedaj so živgali iskreni pogledi sempatja, smehljale se ustnice, žarela lica, namežikovale oči. Saj je bila mladina pa tudi srečna, da se zopet enkrat vidi ter more govoriti med seboj. Nedelja je našemu kmet-

Take podobe in misli so mu rojile po glavi, ko stopi danes iz cerkve. On ni videl prijanznega solncea, ki je z gorkimi žarki oživljalo zemljo. On ni čutil, da se taje sneg in lijejo kaplje od strehe, kakor se solzi njegovo sree vsled hudih, a nezapodanih bolečin. Trpel je naš mladenič neznosne boli v svojih prsih, a prenašal jih je junaško. Ne usta in umolklega grla glas, temveč le bled obraz in temen pogled je izdajal njegove srčne bolesti. Medtem ko so drugi tovariši veseli pogledovali deklice, prihajajoče iz cerkve, slonel je on ob cerkvenem zidu. Opazil je Vidom, ko je stopila iz cerkve. Sreč mu je trepetalo. Čut veselja se mu zopet vzbudi v prsih, ko zagleda to krasno lepoticco. Milo in otopno zre za njo. Njegovo oko se ne gane. Mirno kakor zid sloni, oči uprte na svojo — nevesto. Izmed vse množice vidi le njo, njo samo!

A hipoma se strese, život mu strepeče, v obraz obledi. Kakor da bi ga bil strupeni gad piknil tudi ostal, dokler se in pozeje' v nogo, odskoči zdaj Branko od zidu, prerine se skozi množico ter izgine hipoma iz gneče. Tovariši Naravno je bilo tedaj, da je ga stoprav zdaj zapazijo. Kličejo

"Hvala, hvala, lepa Vida!
Kaj si želela, si došla!
Bila si prosta deklica,
Zdaj pa svetla boš kraljica!"

Ta čut se vsadi Vidi že v prvih dekliških letih v sree, in on ji je tudi ostal, dokler se in pozeje' v nogo, odskoči zdaj Branko od zidu, prerine se skozi množico ter izgine hipoma iz gneče. Tovariši Naravno je bilo tedaj, da je ga stoprav zdaj zapazijo. Kličejo

Naravno je bilo tedaj, da je ga stoprav zdaj zapazijo. Kličejo

Razredno gibanje na Kitajskem.

Zadnja kitajsko-mandžurska dinastija Ching je skušala za retivsko organizacijo, ki je imela kolkaj političnih aspiracij ali ki je bila v katerikoli smeri vladi na poti. Toda kitajska revolucija leta 1911 je to zapreko odstranila in pojavilo se je mnogo političnih društev, dasi se je obdržala velika večina njih le kratko dobo. Navadno jih je ustanovila kakolupniva osebnost in ko so to na to ali oni način odstranili, je bilo organizacije konec. A. Jaz, je zanimajoče za socialistično in delavsko gibanje v Kini pregledal pravila in programe teh združenj in jih je prestavil v angleščino. Ta pravi: "Glavni vtis, ki so ga napravili name kitajski socialisti in delavski voditelji, je ta, da izražajo svoje misli nejasno, in zdi se, da nimajo jasnih predstav o tem predmetu. Vzrok tega je, da ne poznajo tujega delavskega gibanja in so postal isentimentalni in nepraktični."

Smatrali so ga za najvišjega voditelja, ob strani je imel kapitane, dva od vsake stroke, moža in ženo. Organizacija se je izkazala, ko je izvedela v Šanghaju brez vsakega fonda stavko srebričarjev. Po tridnevem boju je dosegla znatno zvišanje mezdle. Wex je pa začel tudi s politiko in politični vohuni so ga zapeljali, ga je organiziral v arsenalu ustaje. Dasi je vlada stvar poznala že v naprej, so ga zaprli in v Pekingu usmrtili. To je bil konec kitajske delavske stranke.

Kitajska republikanska delavska stranka.

To organizacijo je ustanovil Wex, mehanik v šanghajskem državnem arsenalu, a on — žal — ne zna nobenega tujega jezika. O ciljih stranke govori neki letak: "Našo stranko so ustanovili zatirani delavci vsega sveta. Vzemajmo si moramo pomagati, delati in živeti moramo skupno, kakor bi naš rodila ena mati pa tudi svoje sile moramo skupno rabiti, da bodo bremena enakomerno razdeljena. Gotovo je vsakdo utrujen, toda pritok narašča in zadržati ga ne moremo. Upamo, da se naše misli tedaj, ko jih bodo splošno umevali razširijo, kot voda in plamen, naglo in povsod. Delavski razred ne more postati močen brez sloge in načrta. Ne zadošča samo zbuditi deložo in naše ljudstvo iz spanja. Kdor se pridruži k naši stranki, mora biti načelen, reden, pošten stati mora na straži in biti mora oprezen, da bo v zvezi z tovarišem, zato ker bo ljudstvo sedilo stranko po obnašanju radi pristašev. Tudi bi bilo čudno, ako bi kradli drugim moč, dobiček ali v osebnih zadevah pravico. Naš cilj je, da prevzamemo vlado sami. Naši cilji so: Učiti delavstvo, razširati med njimi znanje potrebnih znanosti; izvoliti voditelja, ki bo stal na čelu gibanja, odstraniti bedo delavstva, postati odločujoč razred, ki pozna in manjša zlo". Ne smatram potrebno, da pregledamo vse podrobnosti programa. V točki d) n. pr. predlagajo, da naj delavstvo vlogo vse svoje prihranke v lastno banko, ki bi potem pomagala delavstvu v pomanjkanju. Daljša zahteva je zmanjšanje delavne dobe. V parlamentu mora biti ostra opozicija, dokler ne bo ugodeno delavskim zahtevam. Kdor bo vložil več kot 10 dol., postane akcionar, dobi zlati novce in ni mu treba, da je član (!). Organizacija je imela nekaj vojaški značaj, najbrž vsled tega, ker je bil Wex arzenalski de-

Kitajska socialistična stranka.

To stranko je ustanovil Kien-Fong-Hu takoj po revoluciji leta 1911. Njena načela so izražena v 37 točkah, ali ona ne obsegajo glavnih načel evropskega socializma. Členi se zelo nejasni. Glavni cilji so: podpirati republiko in splošni blagor; pomagati, da se odstranjuje plemenski spori; uvesti zakone, s kojimi bi se ljudje napravilo plemenitejšem; odprava dedne pravice; organiziranje ljudske vzgoje; podpiranje produkcije z vzbujanjem delavskega razreda; pobiranje le zemljiškega davka in eventualna odprava vseh ostalih davkov; razoroženje in oredotočenje energije v druge namene. Ta načela so tako obširna, da so skoro brez vrednosti; podajajo nam pa vendar dobro sliko socializma v Kini. Kitajci črpa jo vse svoje znanje o socializmu iz japonske literature; kitajski socialistični vodje ne znajo namreč nobenega tujega jezika. Kiang Kang-Hu je bil često opozorjen, da je glavno načelo evropskega socializma podružabljenje produktivnih in trgovskih sredstev in obljubil je, da pridruži to načelo k svojemu programu. Zgodilo se pa to seveda ni, kajti gotovo je, da ni razumel tega ideala.

Da bi se pa socialistične teorije v organizaciji razširjale, so sklenili, da se često v Šanghaju vrše shodi, na katerih bi tuji socialisti predavali. To je bilo sklenjeno ravno ko se je začela revolucija. Pri prvem taboru je bil nazvoč predsednik pekingske organizacije 28-letni mladenič Chen-Chi-Lung. Chen je bil miren in pameten človek. Na splošno razočanje je bil nekaj dni po vrnitvi v Peking aretiran in usmrčen. V poročilu vladnega inspektorja navajajo, da so v njegovem zapiskniku našli beležke, da je baje skušal ustanoviti "Društvo morilcev in izdajalec" in še drugo "Ča obradajev dežele". Uradno poročilo je navajalo dalje, da je bil član "Udruženja kitajskih socialistov", kojega cilji so istovetni z onimi ruskimi nihilistov ter da je bil v zvezi z inozemskimi anarhisti. To vse je sicer nemišlel, a vendar je bil ustreljen.

Pomanjkanje obleke v Evropi

Nedavno je komisar Ameriškega Rdečega Križa za Evropo, L. T. Col. Rozert E. Olds, poslal brzojavko, v kateri poroča o strašnih razmerah zaradi pomanjkanja obleke za moške, ženske in otroke v srednji in vzhodni Evropi. Njegovo poročilo temelji na osebnem preiskavanju tamošnjih zastopnikov Rdečega Križa. V nekem mestu so prenašali novorojenčke iz porodnice v časnikarskem papirju. Več okrožij je, kjer nosi prebivalstvo oblečeno v eunje; otroci pa so skoro popolnoma nagi. Col. Olds zaključuje svoje poročilo s pozivom na delavce Rdečega Križa, da naj pomagajo olajšati ta strašni položaj.

Vsled tega brzojavnega poročila je uprava Ameriškega Rdečega Križa razposlala pozivo na vse okrajne upravitelje Rdečega Križa po Ameriki, da naj znova pričnejo po posameznih odsekih z delom, ki je prenehalo, ko je bila vojna končana in je bilo vojaštvo razpuščeno. Na ta način upa uprava Ameriškega Rdečega Križa, da bo mogla prisločiti na pomoč nesrečnim narodom in odstraniti pomanjkanje obleke.

Vsi tovariši so se z njim vred kar grozili nad gosposkim vsiljenjem. Ako bi jim sedaj mladi Pontoni prišel v roke in bila bi neč. zrahljali bi mu obsti ter ga vrgli napol zbitega v cestni rov. (Pride še.)

Čiščenje hiše.

Tekom poletja pridejo prašni dnevi in nadležni časi čiščenja hiše. Električni Vacuum Čistilee dela hitro in dobro brez utrudljivega pometanja z metlo. Z veseljem vam bomo razkazali Električni Vacuum Čistilee v katerikoli naših vložih.

The New York Edison Company

General Offices: Irving Place and 15th Street
District Offices where Electrical Appliances of all kinds are on display
20 Norfolk St
424 Broadway
10 Irving Place
124 West 42d Street
151 East 86th Street
15 East 125th Street
362 East 149th Street
555 Tremont Avenue

Stavka za "Deutsch-boehmen"

Različne svoje nastope v zbornici so označali Nemci le za nedolžne predigro bodočih dogodkov, ki so pa prav kmalu sledili. Vprizorili so na češkem severu v nekdanjem takozvanem "zaprtem ozemlju" veliko stavko ki je bila v resnici politična stavka, namerjena proti češkoslovaški državi s ciljem, doseči samostojnost tkzv. "Deutschboehmen", skrivala pa se je pod plaščem splošne aprovižne krize. Vsa stvar je bila dobro pripravljena in je izbruhnila točno: bila je to očividna protidržavna agitacija, ki je mogla ob slabosti naše vlade dobro delovati. Vlada je Nemce celo ščitila, ne oziraje se na vse to, kar se godi na pomemčenem ozemlju. Pri stavki so se hoteli uvejaviti tudi življi, stremelji po pravrati in uvedbi diktature proletarijata. Stavka v liberškem okraju, ki so jo vodili nemški nacionalci, je povzročila tudi stavko v jablansko-tanvaldskem okraju, ki so ga obdelali komunistični življi. In kako so se

obnašale pri tem češke manjšine? Čehi so se odrekli vsaki nedežbi na stavki in se obračali v svojo obrambo za pomoč do vlade, ali vlada jih je pustila na cedilu. Uradnik jim je resignirano sporočil, da danes ima moč ulica in da mu je vlada odrekla vojaško pomoč. In tako ni ostalo drugo, nego da so Čehi segli po samopomoči. Z vzajemno podporo in z resolutnim nastopom so uničili nemški upor in ustanovili med seboj "obrambni zbor" na shodu v Jablanici, kjer so se začele razvijati grozeče razmere. Ob kakih razmerah se je vršil sestanek, je razvidno tudi iz tega, da se je vršil ponovi ob petrolejski razsvetljavi. Resnica je, da ako bi ne bilo odločnih korakov čeških manjšin, bi vse stavka, ki je bila pravzaprav upor, ne bila končala tako hitro, kajti pogajanje vlade s stavkuječimi bi ne bilo doseglo tako naglega sporazuma. Stavka se je končala in zopet je pričelo delo v vseh zavodih.

Ker ni Carpentier Nemece bo mo goče še prišlo do boja med njim in Dempsey-em.

GROZDJE, GROZDJE IZ KALIFORNIJE. PAZITE, zdaj je najboljša prilika naročiti grozdje za to leto, ga dobite naravnost iz vinograda v svojo hišo.

Naše cene so za vas kakor za vsakega prekupeca. Zakaj bi potem pustili, da drugi za vas naročajo, ki zamorete sami, kot trgovci. Naročite še danes in prihranili boste na vsaki toni od \$30.00 do \$50.00, pozneje bodo cene grozdju precej višje.

Sedanje cene so: \$80.00 in več kakoršna je vrsta grozdja.

Denar pošljite po bankovnem čeku na:
GREAT WESTERN GRAPE COMPANY,
307 Morewood Bldg. E. E. Pittsburgh, Pa.

Veliko zmanjšanje cen
Grozdu! Grozdu! Grozdu!
Suho, importirano iz starega kraja. Najboljša vrsta 100 funtov \$24.00
druga vrsta 100 funtov \$21.00
MOŠT, svežega grozdja 51 gal \$62.50. MOŠT, svežega grozdja 26 gal \$40.
Zdravilno vino Ferro China 12 steklenice \$18.00.
Naročite, dokler je čas, ker so vse cene veljavne le za kraječ čas.
Posebna cena na debelo. Denar se pošlje v priporočeni pisnu ali po Money Orderu.
S. KUCICH
Dalmatian Cal. Grapes Co.
66 CORTLANDT STREET NEW YORK CITY

Potrebuje se 100 premogarjev!

Največje majne v Upshur County.
Največje plače v državi West Virginia.
Naši možje zaslužijo 3 do 5 sto dolarjev na mesec.
Zgradili smo nove hiše in jih nanovo opremili. To nam omogoča zaposlati še sto delavcev.
Če ste tujec in če iščete prostor, kjer lahko napravite velik denar, pridite takoj.
Naš premogorov je šest čevljev visok in imamo stalno delo.
Mi imamo dobre šole in katoliško mašo vsako nedeljo. Priglasite naj se samo tujcemci.
C. T. GRIMM, Gen. Supt., Buckhannon River Coal Company, Adrian, W. Va.

Svečenik in detektiv.

Detektivski roman. — Angleški spisal G. K. Chesterton.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

Prvi del.

MODRI KRIŽ.

Nekega lepega jutra se je zasedel majhen parnik v angleškem pristanišču Harwich ter pričel bruhati iz sebe celo kopo potnikov, v kateri se mož, katerega moramo slediti, ni prav nič odlikoval — in tudi ne hotel. Z izjemo malega nasprotstva med nedeljsko prazničnostjo njegove obleke ter oficijelno resnostjo njegovega obraza ni bilo ničesar posebno značilnega na njem. K njegovim obleki je spadala lahka, svetlo-siva suknja, načrtje bel jopič ter slamnik z modrosivim trakom. Njegovo suho lice se je končevalo v priostroeno brado, ki je izgledala povsem španski. Z resnostjo pohajkovalca je kadil cigareto. Nobena stvar ni kazala, da se je v sivi suknji skrival nabasan revolver, da se je nahajal v belem jopiču policijski pas in da je slamnik pokrival eno najboljših bistrovilnih glav Evrope. Bil je namreč to Valentin sam, načelnik pariške policije in eden najslavnejših detektivov sveta. Nahajal se je na poti iz Bruselja v London, da v pripori eno najznamenitejših aretaocij čezlega stoletja.

Flambeau je bil v Angliji. Policija treh dežel je končno zasedla sledove velikega zločinca iz Ghenta v Bruselju in iz Bruselja do Hoek van Holland. Domnevalo se je, da se bo poslužil ugotne prilike zmešnjave in velikega navala potnikov ob priliki evharističnega kongresa k se je vršil takrat v Londonu. Domnevalo se je, da bo potoval kot kak nižji duhovnik ali kongresni tajnik. Kaj gotovega o tem pa Valentin seveda ni mogel vedeti. Pri Flambeauju ni bil namreč nikdo gotov.

Dosti let je že tega, ko je ta zločinec, ki je držal v strahu celi svet, naenkrat izginil in ko je zginil, je nastal na svetu velik mir. V svojih najboljših dnevih, — pa je bil Flambeau mednarodna prikazen. Vsako jutro so poročali listi, da se je posledicam izvanrednega zločina izognil s tem, da je izvršil nov zločin. Flambeau je bil Gaskonec, velikanske rasti in nevrjetne drznosti in najbolj divje stvari so pripovedovali ljudje o izbruhih njegovega atletičnega temperamenta: kako je naprimer postavil preiskovalnega sodnika na glavo, da mu očisti pamet ali kako je letel pod Rue de Nilovi navzdol s policistom pod pazduho. Če hočemo biti pravični napram njemu, moramo reči, da je to svojo izvanredno telesno moč le redkokdaj uporabil za take nekrvave in njegovemu dostojanstvu malo primerne čine. Njegovi pravi zločini so obstajali v glavnem v duhovito zasnovanih ropih v velikem obsegu. Vsaka njegovih tatvina pa je predstavljala neke nove vrste pregrešek ter bi bilo treba napisati celo knjigo, če bi jih hoteli navesti. On je bil, ki je ustanovil v Londonu veliko tirolsko mlekarstvo družbo, ki ni imela ne krav, ne vozov in tudi ne mleka, ki pa je imela kljub temu na tisoč odjemalcev. Te svoje odjemalce je postregel s tem, da je male mlečne posode porinil izpred vrat drugih ljudi k onim svojim odjemalcev.

Velika enostavnost pa je značila številne njegove druge poskuse. Nekoč je v temni noči prebarval vse hišne številke neke ceste, da zvali nekega potnika v svojo past. Popolnoma res je da je iznašel prenosljivi poštni nabiralnik, katerega je v mirnih predmetjih postavil na vogale ter skušal na ta način prestreči denarne nakaznice ljudi. Šele pred kratkim so ga spoznali ljudje kot spretnega akrolata. Kljub svoji velikanski postavi je znal skakati kot kobilica ter plezati po drevesih kot opica.

Vsled tega se je veliki Valentin dobro zavedal da ne bo še prišel konec vseh strani, ko bo našel Flambeauja.

Kako pa naj ga najde in zasledi?

Ena stvar je bila, katere Flambeau kljub vsej svoji spretnosti v preoblačenju ni mogel prikriti in to je bila njegova izvanredna velikost. Če bi srečno in hitro oko Valentina zapazilo visokoraslo prodajalko jabolk velikega grenadirja ali celo veliko vojvodinjo, bi jo bil na mestu aretiral. Tekom cele vožnje pa mu ni prišlo pred oči ni eno bitje, ki bi moglo biti preoblečeni Flambeau. Glede ljudi na parniku je bil že na gotovem in drugih, ki so stopili v Harwichu na vlak, je bilo le šest. Prvi je bil neki majhen železniški uradnik, ki se je peljal do Londona. Trije nadaljni so bili precej kratki branjevci, ki so stopili v vlak dve postaji pozneje, nadalje zelo kratka udova iz neke dobre hiše v Essexu in neki zelo kratek rimsko-katoliški duhovnik, ki je stopil v vlak v neki majhni vasi v Essexu. Ko je prišel do tega duhovnika, je opustil Valentin vsako nadaljno raziskavo. Moral se je naravnost smejati. Mali duhovnik je bil uzorec omejenega človeka iz iztoka. Njegovo lice je bilo tako okroglo in brezizrazno kot puding iz Norfolkja. Njegove oči so bile vodene in prazne. Nosil je par z rjavim papirjem ovitih paketov, katere je komaj držal skupaj. Evharistični kongres je imel brez dvoma številna taka bitja, slepa in brez pomoči kot so krtje, kadar se jih dvigne iz krčin. Valentin je bil skeptik strogega francoškega štila ter ni imel vsled tega dosti ljubezni do duhovnikov. Usmiljenja do njih pa je bil še vedno zmožen in duhovnik, na katerega je zadel na tem vlakcu, je lahko vzbudil usmiljenje vsakega. Nosil je velik, okoren dežnik ki mu je neprestano padal na tla. S priprostostjo teleta v luni je pripovedoval vsakemu v vozu, da mora biti previden, ker nosi v svojih rjavih zavitkih nekaj, kar je napravljeno iz pravega srebra z "modrimi kamni". Čudovita mešanica priprostosti z dežele in pobožne siromašnosti duha je razveseljevala Francoza. Ko je duhovnik v Stratford izstopil, mu je dal Valentin celo svet, naj ne pripoveduje vsakemu o srebru, ki ga ima pri sebi.

Na Liverpool St. pa je izstopil sam, v trdnem prepričanju, da od sedaj še ni pregledal zločinca. Nato se je napolil na Scotland Yard (londonski policijski glavni stan) da spravi svoje listine v red ter se domeni glede pomoči, katero bi eventualno potreboval.

Konečno pa si je prižgal novo cigareto ter se napolil na dolgo potovanje in pohajkovanje po ulicah Londona. Ko je hodil naokrog po mestnem delu onstran Victoria, je naenkrat obstal. Prostor je bil staromodn in zelo miren, tipičen za London. Velike hiše so izgledale dobrostoječe in neobljudene in grmičevje sredi trga se bilo tako samotno kot je zelen otok sredi Tihega oceana. Ena izmed štirih strani trga se je dvigala nad drugimi kot odler in črta te strani je bila prekinjena od neke restavracije. Valentin se je pospravil pred hišo ter jo dolgo opazoval. Po daljšem razmišljanju je odšel po stopnicah navzgor, sedel poleg mize pri oknu ter zahteval čašo črne kave.

Pol jutra je že bilo za njim, a ničesar ni še zajutrkoval. Miza je kazala sledove drugih zajutrkov ter ga spomnila na njegov glad. Vsled tega je naročil še jaja ter pričel tresti sladkor v kavo, medtem ko so se njegove misli neprestano bavile s Flambeaujem. Valen-

tin je smatral svoje možgane za prav tako dobre kot one zločinca, čeprav se je popolnoma zavedal svojih nedostatkov.

— Ustvarjajoči umetnik je zločinec, detektiv pa le njegov kritik, — si je rekel s kislim usmevom, pri čemur je polagoma dvignil skodelico k ustom, — a jo takoj zopet postavil nazaj. Natresel je namreč v kavo sol.

Ozrl se je na posodo, iz katere je bil natresel ono snov. Bila je očitno posoda za sladkor in vpraševati se je pričel, kako je prišla noter sol. Ogledal si je še drugo posodo na mizi ter videl dve posodi za sol. Preiskal je vsebino ter našel, da vsebujeta sladkor. Nato pa se je ozrl po sobi naokrog, da vidi, če je najti še kje drugod sledove tega čudnega okusa. Razven pege na zidu, ki je prihajala od neke rne tekočine, je bila soba čista, prijazna in čisto običajna. Poklical je vsled tega natakarka.

(Dalje prihodnjič.)

Mar.borsko slov. gledališče

je gostovalo 6. avg. v Celju. Bila je predstavljena drama "Satan".

Vlom v odvetniško pisarno.

Tatovi so vlomili v odvetniško pisarno dr. Hojnika na Aleksandrovi cesti v Mariboru. Odnegli so pisalni stroj "Royal", vreden 10,000 kron.

Rad bi zvedel, kje se nahaja moj brat JOHN BROŽIČ. Doma je iz Vrbiče šte. 3 pri liirski Bistrici na Notranjskem. V Ameriki biva nad 10 let. Imam mu poročati nekaj važnega iz starega kraja. Zato prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi blagovoli poročati, ali če sam bere te vrstice, naj se oglasi svojemu bratu: Joseph Brožič, 1221 Norwood Road, Cleveland, Ohio. (24-27-8)

Rad bi zvedela za naslov mojega brata FRANKA ADAMIČ, doma iz Lužarje pri Velikih Laščah na Dolenjskem. Zadnje pismo sem prejela od njega 18. novembra 1909 iz Buhl, Minn. Kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se sam zglaš s svoji sestri: Annie Adamič, 588 E. 152. St., Cleveland, Ohio. (25-27-8)

ŽENITNA PONUDBA.

Fant star 24 let se želim oženiti s slovenskim dekletom v starosti od 18 do 22 let. Katero veselji stopiti v zakonski stan in živeti v bodočem življenju na mali farmi, naj mi piše in priloži sliko. Na zahtevo sliko vrnem. Ni je izzeta tudi dekle, katere je prišla pred kratkim iz stare domovine. Vsa pisma naj se pošiljajo na: F. J. Gornik, Box 141, Johnstown, Pa. (25-27-8)

Želodčni neredi,

neprebava, dispepsija, zaprtje, bolelni ledci, plini v želodcu in črevesjih, kolcanje, kiseli želodec, slaba sapa, pokrit jezik, izpehanje, pečico, bolezn želodca, zaporo ter razne druge prebavne neredi. Če se ponavadi hitro odstranilo in v več slučajih tudi popolnoma ozdravilo z uporabo čudovitega zdravila Nuga-Tone. To zdravilo stvarja bogato, rdečo kri, močne, stalne živce in živahne možke in ženske. Da dober tek, povečalo vam bo težo, spasi boste dobro in se boste počutili kot novi človek. Nuga-Tone pomiri in okrepi življenske organe, kajti sestavljen je iz osmih dragocenih zdravil. Tisočeri ljudje slave Nuga-Tone in govore o njem. Izrežite to notico, nesite jo v lekarno ter dobite steklenico Nuga-Tone. Uživate par dni, in če ne boste popolnoma zadovoljni, vrnite ostanek lekarnarju in boste dobili denar nazaj.

Druggist: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 537 So. Dearborn St., Chicago, Absolutely guaranteed. Retail price \$1.00.

Grska narodna parobrodna zveza

Potniški preokooceanski parnik na dva vijaka in dva dimnika "Patris" pluje naravnost iz New Yorka v Dubrovnik in Trst pondeljek dne 13. septembra. Cene v Dubrovnik ali Trst so: Prvi razred \$250.) Drugi razred — Promenaden prostor \$215.) Pristevši \$5.00 Drugi razred — srednji prostor \$195.) — davek. Medkrov \$125.) Obrnite se za vožnji listek na naše zastopnike ali pa naravnost na glavni urad. N. GALANOS & CO. 20 Pearl St., New York, N. Y.

ALISTE BOLNI?

Jaz vam bom ozdravil. Že več kot trideset let sem zdravil vse bolezni. Kožne, krvne, živčne, želodčne in revmatizem ter vsakovrstne druge bolezni. Lahko vam pokažem več dokazil naših rojakov, katere sem ozdravil. Jaz sem ozdravil, ko drugi niso mogli. Ne čakajte. Pridite k meni predno je prepozno. Cene so take, da jih lahko vsakdo zmore. Preiskava brezplačna.

EUROPEAN MEDICAL OFFICE

311 Smithfield Street Nesporni poštni urad. Pittsburgh, Pa.

Rad bi izvedel za dva moža po imenu ALOJZIJ ŽUŽEK, doma iz Junšce, in JANEZ MEDVEŠČEK, doma od Gorice. Prosim ju, da se mi javita, ali pa če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani. — Frank Zadel Lipič, P. O. Box 86, Betula, Pa. (26-28-8)

Doctor Moy

Je uspešno zdravil na duho, božjast, krajeno otrplost, padavice, ter srčne, jetrne, ledične ali pljučne bolezni, bolečine v ščeh, v očeh, v nogah, v rokah ali krilih, otekljaje, revmatizem, kožne bolezni, izpuščaje, ogree, celobelost, možke in čenške bolezni, slabe kri, brez operacije v najkrajšem času po najnižji ceni. Poskušajte in se pripravite. DOCTOR JIN FUZY MOY 308 Grant Street Pittsburgh, Pa. Uradne ure: ob delavnih, od 9. dopoldne. Ob nedeljah in praznikih: od 9. dopoldne do 6. zvečer. dne do 1. popoldne.

WSSS WSSS WSSS WSSS Z naročilom pošljite \$3. v naprej

Rad bi izvedel za mojega prijatelja ANTONA JENKO iz Vovče in je bival svojočasno v West Virginiji. Zdaj sem čul, da je umrl. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi javi, najraje bi pa, če se mi sam oglasi, ako je še živ. Lawrence Spetič, Box 86, Betula, Pa. (26-28-8)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj FERDINAND JEZERNIK, doma s Štajerskega. Prosim, da se mi javi na naslov: Louis Kurent, Gen. Delivery, Pontiac, Mich. (26-27-8)

SUHO GROZDJE

importirano iz starega kraja 22 centov funt. Bokra 50 funtov \$11.00 Posebna cena na veliko. BALKAN IMPORTING CO 61-63 Cherry Street New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializet v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možkih bolezni. Zastrupljenje krvi zdravi v 48 urah, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate moliče ali menurčke po telesu v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, pridite in lačiatl vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bo leza se nalezje. Vse moške oboleli zdravim po e-krašanju metodi. Kakor hitro opazite da vam prenečuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam za bom sopet povrnil. Hidron, je ali vodno kilo ozdravim v 36 urah in sicer brez o, pracijske. Bolezni zasuharja, ki povzročijo boleline v kršu in hrbtu in včasih tudi uri puščanje vode, ozdravim s gatorvostjo. Revmatizem, trganje, bolečine o teklino, srbečico, škrcice in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času ni potrebno ležati. Uradne ure: vsak dan od 8. ure jutraj do 8. zvečer; v petkih od 8. ujutraj do 6. popoldne; ob nedeljah od jutraj do 2. popoldne.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih nasebin, novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:	
Za vse leto	\$6.00
za pol leta	\$3.00
za mesto New York za vse leto	\$7.00

Najmodernejše vrejena TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati, koverti, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah. Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York City.